

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

งานทัศนศิลป์สำหรับหนูน้อย

การบอกรูปการณ์ในการวาดภาพ

ในการเขียนภาพระบายสี เราต้องใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ยางลบ ดินสอดำ สีต่างๆ จานสี พู่กัน เป็นต้น เมื่อใช้เสร็จแล้ว ต้องล้างทำความสะอาด และเก็บรักษาให้ถูกวิธีด้วย

- 1. ดินสอดำ วิธีใช้** ใช้ในการร่างภาพต่างๆ ออกแบบการวาดรูป
การเก็บรักษา เมื่อใช้เสร็จแล้วให้นำไปเก็บไว้ในกล่อง
- 2. ยางลบ วิธีใช้** ใช้ลบเส้นดินสอ หรือลบสิ่งสกปรกบนกระดาษ
การเก็บรักษา เมื่อใช้เสร็จแล้ว ควรทำความสะอาดโดยใช้นิ้วถูสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ออก แล้วเก็บใส่กล่อง
- 3. กระดาษวาดเขียน วิธีใช้** ใช้เป็นพื้นรองรับภาพที่วาดและทำงานศิลปะอื่นๆ
การเก็บรักษา ไม่ควรเก็บด้วยวิธีการหัก พับ หรืองอ
- 4. จานสี วิธีใช้** ใช้แบ่งสีจากหลอดหรือขวด และใช้ผสมสี
การเก็บรักษา เมื่อใช้เสร็จแล้ว ล้างให้สะอาด เช็ดให้แห้ง แล้วนำไปเก็บ
- 5. พู่กัน วิธีใช้** ใช้ระบายสีน้ำหรือโปสเตอร์
การเก็บรักษา เมื่อใช้เสร็จแล้วล้างขนพู่กันให้สะอาด แล้วลูบปลายขนให้เรียบแหลม ทิ้งไว้ให้แห้งก่อนไปเก็บ ควรหาหลอดดูดไปสวมตรงขนพู่กัน เพื่อป้องกันไม่ให้บิดงอ
- 6. สีดินสอ (สีไม้) วิธีใช้** ใช้ระบายสี ถ้าใส่กุดให้ใช้กับเหลาดินสอหรือมีดเหลา
การเก็บรักษา เมื่อใช้เสร็จแล้วให้เก็บใส่ในกล่อง
- 7. สีน้ำ วิธีใช้** ใช้ระบายสี เมื่อจะใช้ให้บีบสีออกมาผสมน้ำก่อน
การรักษา และถ้าใช้เสร็จแล้วให้ปิดฝาหลอดจนแน่น แล้วนำไปเก็บไว้ในกล่อง
- 8. สีโปสเตอร์ วิธีใช้** ใช้ระบายสี เมื่อจะใช้ให้ตักสีออกมาผสมกับน้ำตามสัดส่วนที่เหมาะสม
การรักษา ถ้าใช้เสร็จแล้วให้ปิดฝาจานสีทันทีก่อนนำไปเก็บ เพื่อป้องกันสีแห้ง

ความแตกต่างระหว่างธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ (สิ่งแวดล้อม) ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น บรรยากาศ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทุ่งหญ้า สัตว์ป่า แร่ธาตุ พลังงาน และกำลังแรงงานมนุษย์ เป็นต้น

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งสิ่งที่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต เห็นได้ด้วยตาเปล่า และไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น หรืออาจจะกล่าวได้ว่า สิ่งแวดล้อมจะประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์นั่นเอง

การวาดภาพและเล่าเรื่องราว

กิจกรรมวาดภาพระบายสีเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้นักเรียนได้เป็นอย่างดีโดยฝึกให้นักเรียนรู้จักการสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัวแล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการอีกทั้งพัฒนาทางด้านกล้ามเนื้อให้แข็งแรงและส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ

การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว

การวาดภาพที่ถ่ายทอดเรื่องราว หมายถึง การวาดภาพที่มีเนื้อหาภายในภาพเป็นเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ภาพทิวทัศน์ ภาพประเพณีต่างๆ ภาพเพื่อนบ้าน หรือเป็นเรื่องราวที่จินตนาการขึ้น เช่น ภาพสวนสนุก ภาพเทวดา ภาพดินแดนแห่งฝัน เป็นต้น

ขั้นตอนการวาดภาพเล่าเรื่องราว

1. **คิดหัวข้อเรื่อง** การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวแบบใด และจะใช้ข้อมูลใดบ้างในการวาดภาพ

2. **ร่างภาพให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง** กำหนดจุดสนใจหรือจุดเด่นของภาพและส่วนประกอบต่างๆ เพื่อนำมาร่างและจัดภาพให้สวยงาม

3. **กำหนดทิศทางของแสงเงา** เมื่อร่างภาพเสร็จแล้วจึงกำหนด ทิศทางของแสงและเงาตกทอดซึ่งอยู่ตรงข้ามกับแสง จากนั้นระบายสีแรเงา และแสดงระยะใกล้ กลาง ไกล

การบรรยายผลงานศิลปะเบื้องต้น

ลักษณะการบรรยายผลงานศิลปะ การบรรยายผลงานแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

1. **การบรรยายตามความรู้สึก** เป็นการบรรยายผลงานโดยแสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบ รู้สึกอย่างไรก็บรรยายตามความรู้สึก

2. **การบรรยายตามเนื้อหาสาระ** เป็นการบรรยายโดยแสดงออกถึงการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าจากเนื้อหาภาพอย่างมีหลักฐานเชื่อถือได้

3. **การบรรยายตามความรู้สึกและตามหลักการ** เป็นการบรรยายผลงานศิลปะโดยผสมผสานระหว่างความรู้สึกส่วนตัวของผู้บรรยายกับหลักการหรือเนื้อหาสาระ

การปั้นแสนสนุก

การปั้นดินน้ำมันแบบนูน หมายถึง รูปที่นูนขึ้นจากพื้น หรือมีพื้นหลังรองรับ มองเห็นได้ชัดเจนเพียงด้านเดียว คือด้านหน้า มีความสูงจากพื้นไม่ถึงครึ่งหนึ่งของรูปจริง

ขั้นตอนการปั้นแบบนูนต่ำ

1. ออกแบบภาพที่ต้องการปั้น แล้วร่างภาพที่คิดออกแบบไว้ลงบนกระดาษ โดยกำหนดขนาดของภาพที่ร่างให้มีความเหมาะสมกับชิ้นงานที่ต้องการ
2. นำดินเหนียว หรือดินน้ำมันพอกทำเป็นพื้นลงบนแผ่นไม้ที่เตรียมไว้ ให้ดินที่พอกมีความหนาประมาณ 1 เซนติเมตร แต่งหน้าดินให้เรียบ
3. นำภาพที่ออกแบบไว้ไปร่างด้วยเครื่องมือปั้นปลายแหลมลงบนดินที่เตรียมไว้
4. นำดินเหนียวหรือดินน้ำมันที่นวดเรียบร้อยแล้ว พอกลงบนแบบที่ร่างไว้ ตามรูปร่างและขนาดของชิ้นงาน แล้วแต่งเติมให้ได้รูปทรงตามแบบที่ต้องการ
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของชิ้นงาน ถ้าพบข้อบกพร่อง ก็ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

การปั้นแบบนูนสูง หมายถึง งานปั้นที่มีลักษณะการปั้นแบบนูนต่ำ แต่มีความสูงของรูปจากพื้นที่ยรองรับมากกว่านูนต่ำ สามารถมองเห็นได้สองด้าน คือ ด้านหน้า และด้านข้าง

ขั้นตอนการปั้นแบบนูนสูง

1. ออกแบบภาพที่ต้องการปั้น แล้วร่างภาพที่คิดออกแบบไว้ลงบนกระดาษ โดยกำหนดขนาดของภาพที่ร่างให้มีความเหมาะสมกับชิ้นงานที่ต้องการ
2. นำดินเหนียว หรือดินน้ำมัน พอกทำเป็นพื้นลงบนแผ่นไม้ที่เตรียมไว้ พอกดินให้มีความหนาประมาณ 1 เซนติเมตร แต่งหน้าดินให้เรียบ
3. นำภาพที่ออกแบบไว้ไปร่างด้วยเครื่องมือ ปั้นปลายแหลมลงบนดินที่เตรียมไว้
4. นำดินเหนียวหรือดินน้ำมันที่นวดเรียบร้อยแล้ว พอกลงบนแบบที่ร่างไว้ ให้มีความสูงอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของรูปจริง
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของชิ้นงาน ถ้าพบข้อบกพร่องก็ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์